

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921201345
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7921201345.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: X/ T. M., A.. XX.XX.XXXX, bytom pri navrhovateľovi, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., dieťa rodičov: O. M., A.. XX.XX.XXXX, X., A. XXXX/XX a otca v rodnom liste neuvedeného, 2/ T. W., A.. XX.XX.XXXX, bytom pri navrhovateľovi, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny S., dieťa rodičov: O. M., A.. XX.XX.XXXX, X., A. XXXX/XX Y. U. W., A.. XX.XX.XXXX, Ústav na výkon trestu odňatia slobody O. X, W. W., na návrh starého otca T. M., A.. XX.XX.XXXX, X., A. XXXX/XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry S. U.. F. O., o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti, T. M., A.. XX.XX.XXXX Y. T. W., A.. XX.XX.XXXX, zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti T. M., A.. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok iba v bežných veciach.

II. Matka maloletých detí, O. M., A.. XX.XX.XXXX, je povinná prispievať na výživu maloletých detí T. M., A.. XX.XX.XXXX Y. T. W., A.. XX.XX.XXXX sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, určenou zákonom č. 601/2003 Zb. o životnom minime, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred a to na každé z detí, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S., č. účtu X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

III. Otec, U. W., A.. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletého T. W., A.. XX.XX.XXXX sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, určenou zákonom č. 601/2003 Zb. o životnom minime, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S., č. účtu X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom doručeným súdu dňa 09.04.2021 navrhovateľ žiadal, aby súd zveril maloleté deti T. M., A.. XX.XX.XXXX Y. T. W., A.. XX.XX.XXXX, do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že matka, detí, ktorá je jeho dcérou, požíva omamné látky vo veľkom množstve, o deti sa nestará. Jej súčasný priateľ, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, fetuje spolu s matkou. Matka sa o svoje deti vzhľadom na svoj stav postarať nedokáže, nevie sa postarať ani sama o seba. Jej prvorodený syn, O., bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti družke navrhovateľa.

2. Matka ani otec maloletých detí sa k návrhu písomne nevyjadrili.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že navrhovateľ žije spolu s družkou P. L. v svojpomocne postavenom príbytku, ktorý pozostáva z dvoch miestností bez príslušenstva. V spoločnej domácnosti s nimi žije aj mal. O. M., A.. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Trebišov, č.k. 16P/45/2017-23 zo dňa 16.05.2017, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti P. L., A.. XX.XX.XXXX. Matkou maloletého O. je O. M., ktorá je i matkou maloletého T. M. Y. T. W.. Matka svoje deti zanechala v domácnosti navrhovateľa, nakoľko sa o svoje deti nedokáže postarať. Navrhovateľ je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zdrojom jeho príjmu je prídavok na dieťa 25,50 Eur mesačne a sirotský dôchodok 29,42 Eur mesačne. Jeho družka poberá rodičovský príspevok pre dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vo výške 275,90 Eur mesačne, prídavok na dieťa 25,50 Eur a príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti 196,20 Eur mesačne. Z príjmu rodina mesačne uhrádza elektrinu 30,-Eur, vodu 20,-Eur, má bežné výdavky na stravu a ošatenie. Deti sú zdravé, nenavštevujú predškolské zariadenie. Maloleté deti v domácnosti starého otca napredujú. Matka žila s otcom maloletého T., U. W., v svojpomocne postavenom príbytku. Menovaný je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody. Matka po jeho odchode predala príbytok, v ktorom s druhom a deťmi bývala za pár eur, ktoré použila na nákup toluénu. Deti odniesla k navrhovateľovi a sama odišla do N. S. k bývalému druhovi P. S.. Matka neustále migruje. Kolízny opatrovník konštatoval, že starostlivosť o maloleté dieťa v plnom rozsahu zabezpečuje navrhovateľ, ktorému odporučil maloleté deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Navrhovateľ nad rámec písomného podania vo svojej výpovedi doplnil, že maloleté deti sa nachádzajú v jeho domácnosti od zimy 2020. Matka deti neustále migruje. Nemá stáleho partnera. Naposledy žila u matky jej terajšieho druha Y. O., ktorá jej neumožnila zobrať deti do jej domácnosti. Nestále je pod vplyvom omamných látok. V súčasnosti očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa, čo jej však nebráni v tom, aby naďalej požívala omamné látky. Matka sa o svoje deti nezaujíma, na ich výživu neprispieva. Deti príležitostne navštívi, ak dostane prídavky na deti, tieto donesie deťom. Navrhovateľ je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, prostredníctvom úradu práce uzavrel dohodu o vykonaní práce so zamestnávateľom T. G., X..H..E., kde zarobí mesačne do 50,-Eur. Pracuje len vtedy, ak ho zamestnávateľ zavola. Jeho družka, P. L., má obavy zobrať deti do svojej osobnej starostlivosti, ktoré pramenia z nevyspytateľného správania sa matky a jej súčasného druha.

5. Matka s návrhom súhlasila. Potvrdila, že od 15. rokov pravidelne užíva toluén, doposiaľ neprestala. Ak má peniaze, minie ich na omamné látky. O deti sa nevie postarať, keďže pod vplyvom toluénu sa túla, stráca pamäť, na deti zabúda. Aktuálne žije v N. S. u matky svojho súčasného druha Y. O., ktorá jej dovoľí zobrať do svojej domácnosti deti, dokonca ani O. Y. T. M., ktorých je jej syn, P. S., biologickým otcom. S ním čaká dieťa i teraz. P. S. odmieta uznať otcovstvo k maloletým deťom, má obavy z trestného stíhania v prípade neplatenia výživného.

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 16P/45/2017 súd zistil, že na návrh P. L., A.. XX.XX.XXXX, sa viedlo konanie o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Okresný súd Trebišov rozsudkom č.k. 16P/45/2017-23 zo dňa 16.05.2017, súd zveril maloleté O. M., A.. XX.XX.XXXX, do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

7. Z rodného listu maloletého T. W., A.. XX.XX.XXXX súd zistil, že matkou dieťaťa je O. M., A.. XX.XX.XXXX, otcom U. W., A.. XX.XX.XXXX.

8. Z rodného listu maloletého T. M., A.. XX.XX.XXXX súd zistil, že matkou dieťaťa je O. M., A.. XX.XX.XXXX, otec v rodnom liste nie je uvedený.

9. Z potvrdenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody súd zistil, že otec dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody od 19.10.2020. Od februára 2021 je pracovnej zaradený s priemernou mesačnou čistou mzdou 137,36 Eur.

10. Z dohody o vykonaní práce uzavretej dňa 14.04.2021 uzavretej so zamestnávateľom T. G., X..H..E., X., súd zistil, že navrhovateľ vykonáva na základe uzavretej dohody od 15.04.2021 pomocné natieračské a upratovacie práce s dohodnutým rozsahom 20 hodín mesačne podľa potreby zamestnávateľa a s dohodnutou odmenou 3,58 Eur/hodinu. Dohoda je uzavretá na dobu neurčitú.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S. súd zistil, že navrhovateľovi sú vyplácané prídavky na dieťa vo výške 25,50 Eur mesačne.

12. Zo správy Mesta X.E. súd zistil, že matka má trvalé bydlisko v X., A. J.. A. XXXX/XX. Nie je zamestnaná, ani vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Žije v spoločnej domácnosti s P. S.Š. v obci N. S.. O svoje deti sa nestará. Otec maloletého T., U. W., je vo výkone trestu odňatia slobody v W. W.. Pred nástupcom na výkon trestu nebol nikde zamestnaný, pracoval príležitostne u súkromníkov. Je nestálej a nerozvážnej povahy, dopúšťa sa drobných krádeží v obci. V obci nevlastní žiaden majetok, býval u príbuzných. Navrhovateľ T.Y. M., je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Je vdovec, stará sa maloletú dcéru P. M., A.. XX.XX.XXXX a vnučku Q. M., A.. XX.XX.XXXX. Poberá náhradné výživné, rodinné prídavky a sirotsky dôchodok.

13. Kolízny opatrovník žiadal, aj vzhľadom k postoju matky v priebehu pojednávania, návrhu vyhovieť. Poukázal na to, že matka bola i v čase šetrenie pod vplyvom návykových látok, nebola schopná ani vnímať prítomnosť zamestnancom úradu práce. Zároveň navrhol uložiť matke povinnosť prispievať na jej výživu detí sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa a to na každé z detí a otcovi, U. W., povinnosť prispievať na výživu maloletého T. sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne.

14. Navrhovateľ je podľa výpisu z registra trestov bezúhonný.

15. Z výpovede navrhovateľa súd zistil, že jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená nebola.

16. Podľa § 45 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

18. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

20. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

21. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona (§ 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení), čo v deň vyhlásenia rozsudku predstavovalo sumu 29,87 Eur. Sumy životného minima sa menia vždy k 1.7. kalendárneho roka.

22. Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že toho času je v záujme maloletých detí T. M.M., A.. XX.XX.XXXX Y. T. W., A.. XX.XX.XXXX, aby boli zverené do starostlivosti navrhovateľa.

24. V konaní bolo preukázané, že matka koncom roka 2020 predala za pár eur svoj príbytok, v ktorom s deťmi bývala a peniaze použila na nákup toluénu. Matka to odôvodnila tým, že pod vplyvom návykových látok si ani neuvedomila, že predala strechu nad hlavou sebe i deťom. Svoje maloleté deti T. M., A.. XX.XX.XXXX Y. T. W., A.. XX.XX.XXXX opustila a odsťahovala sa z domácnosti s priateľom do N. S.. Výsluchom navrhovateľa, matky detí i výpoveďou kolízneho opatrovníka súd zistil, že matka od svojich 15. rokov požíva toluén, pod vplyvom ktorého sa túla, stráca pojem o čase, je mimo reality, starostlivosť o deti zanedbáva. Aj v čase šetrenia bola pod vplyvom návykovej látky, nevnímala ani prítomnosť kolízneho opatrovníka. Matka svoje deti kontaktuje sporadicky, príležitostne im odovzdá prídavky, ktoré poberá. Matka, aj keď si svoju závislosť uvedomuje, doposiaľ odbornú pomoc nevyhľadala. Žije promiskuitným spôsobom života, túla sa, nedokáže zabezpečiť starostlivosť o seba ani o svoje deti. Otec maloletého T. nie je v rodnom liste zapísaný. Otec maloletého T.Á. je vo výkone trestu odňatia slobody. Podľa názoru súdu každé dieťa si zaslúži vyrastať v stabilnom prostredí, kde je o neho náležite postarané. Nepochybne v prvom rade starostlivosť o dieťa sú oprávnení a povinní poskytovať rodičia, no pokiaľ ju nedokážu zabezpečiť, je namieste zveriť dieťa do niektorej z foriem náhradnej starostlivosti. Je preto v záujme maloletých detí T. M. Y. T. W., aby boli zverené do starostlivosti osobe, s ktorou deti žijú a ktorá im túto starostlivosť v celom rozsahu zabezpečuje. V domácnosti navrhovateľa majú deti vytvorené stabilné výchovné prostredie. Keďže navrhovateľ splnil zákonom stanovené predpoklady pre zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti, súd návrhu navrhovateľa vyhovel a maloleté deti T. Y. T.Á. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca T. M., ktorý je povinný o maloleté deti osobne sa starať, poskytovať im výživu, poberať prídavky a zastupovať maloleté deti v bežných veciach. V iných než bežných veciach podliehajú právne úkony schváleniu súdu.

25. Matke súd uložil povinnosť platiť výživné v minimálnom rozsahu, t.j. vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, t.č. vo výške 29,87 Eur mesačne na každé z detí, ktoré výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, keďže v konaní nebolo preukázané, že by matka, ktorej zdrojom príjmu sú prídavky na deti, mohla plniť vyživovaciu povinnosť vo vyššej sume. Súd zároveň uložil otcovi, U. W., povinnosť platiť výživné na maloletého T. v minimálnom rozsahu, t.j. vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, t.č. vo výške 29,87 Eur mesačne, keďže otec je vo výkone trestu odňatia slobody a jeho príjem mu neumožňuje uložiť povinnosť platiť výživné vo vyššej sume. Matka i otec sú povinní platiť výživné počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S.. Sumy životného minima sa menia vždy k 01.07. kalendárneho roka.

26. O trovách konania sú rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia proti ktorému smeruje na Okresnom súd Trebišov v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).